

ΠΑΝΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ

Ἡ ἄλλη φωτογραφία

ΡΟΠΤΡΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΠΑΝΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Τοῦ ἴδιου

7 Ποιητές (συμμετοχή), «Καστανιώτης» 1975

Ὁ καπνοπόλεμος, 1977

Τό σοφό σαλιγκάρι, «Συμείον» 1980

Σημειώσεις ενός τηλεγραφετή, «Σπηλιώτης» 1986

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

© Ἐκδόσεις ΡΟΠΤΡΟΝ

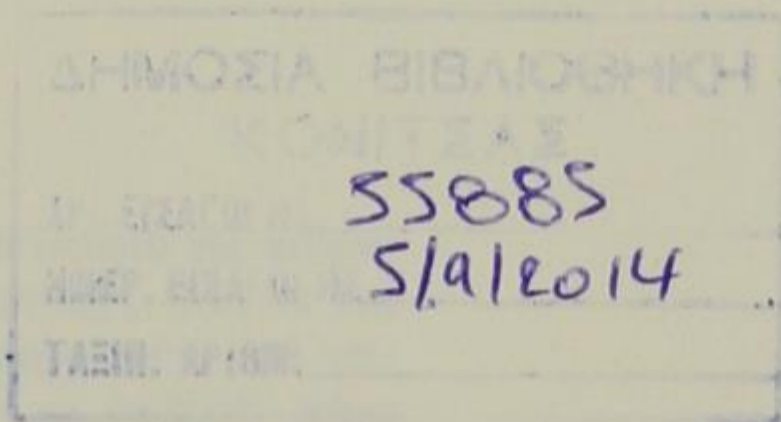
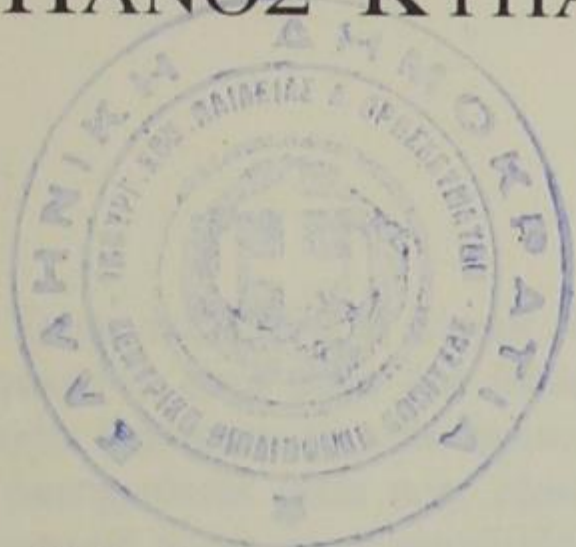
Π.Χ. Δαλακούρη καί ΣΙΑ Ε.Ε.

Κιάφας 3 ☎ 86.12.685

καί

Πάνος Κυπαρίσσης

ΠΑΝΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ

Ἡ ἄλλη φωτογραφία

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΡΟΠΤΡΟΝ
ΑΘΗΝΑ 1990

ΠΑΝΟΣ ΑΥΤΑΡΧΗΣ

ΕΡΕΥΝΑ
ΠΛΗΡΗΣ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ ΠΛΗΡΗΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΚΟΝΙΤΣΑ
1971 ΔΕΛΦΙΝΑ

Όπως και ό ίδιος ό κόσμος, έτσι και ή ιστορία τής ανθρω-
πότητας δέν είναι μόνο ένα αντιφατικό άσυνεχές αλλά κι ένα
συνεχές. Πράγματα άρχαία, φαινομενικά λησμονημένα από και-
ρό, διατηροῦνται μέσα μας, εξακολουθοῦν νά επιδροῦν πάνω
μας -συχνά χωρίς νά τό καταλαβαίνουμε- και ὕστερα, ξαφνικά,
βγαίνουν στήν επιφάνεια και μᾶς μιλοῦνε σάν τίς σκιές τοῦ
Ἄδη πού ό Ὀδυσσεάς τίς ἔθρεφε μέ τό αἷμα του.

ΕΡΝΣΤ ΦΙΣΕΡ

Ἡ ἀναγκαιότητα τής τέχνης

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Τά πάθη

Όλα καμένα
κι έσύ σχηματίζεσαι πάν' άπ' τίς στάχτες
χωρίς ένοχές

Διάφανη

Κυματίζεις πάνω από τόσους θανάτους·
καῖς, μέ μιά κλωστή σάλιο
νά λάμπει από τά χείλη στά δόντια σου

Ύψώνομαι δέντρο τής κόλασης
καί τυλίγομαι γύρω σου
ξέροντας για τήν Κίρκη

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Φάκελος ἀθωότητας

Πλάγιασα δίπλα σου
καί δέν τυφλώθηκα·
ἄς φοβόμουν τούς μύθους

Ὁ ραβδοσκόπος μου ἐπιμένει
πῶς πρέπει νά φυλάγομαι

Ἡ γῆ σου εἶναι λεπτόφλοια

Καί τῶν ἄλλων τοῦ ἀπαντῶ.
Ἐκεῖνος γελάει

Πιάνει καιρός καί θάνατος

Πανιά καί κατάρτια ὑψωμένα

Τά φυτά τραβοῦν κατά τό φῶς
Οἱ ἄνθρωποι,

Καί τό ποτάμι φουσκώνει
Παίρνει τούς αἰῶνες
καί τούς τάφους πού μέσα κοιμᾶσαι

Τί περιμένεις
Ντύνεις καί ξαναντύνεις τήν ἐλπίδα

Πάρε μαχαίρι
καί λόγο γλυκό·
ν' ἀνοίξεις τίς πόρτες
νά θγοῦν τά παιδιά

Νά ταξιδέψουν ἐπιτέλους τά ὄνειρα

Τοῦ ἐρασιτέχνη ἰσορροπιστῆ

Θέλω νά ζήσω
τούς νεκρούς πού μέσα μου κοιμοῦνται

Κρατήθηκα σέ τοῦτον τόν κόσμο
γλιστρώντας ὡς τό μικρό του δαχτυλάκι

Ποιόν ρωτοῦν ἐδῶ ἐπιτέλους;

Ἔρχονται οἱ φίλοι μου ἄργά
ἀπό δρόμους παλιούς
Ἀπό χαλάσματα
Ἀπό καπνούς κι ἀπό γάζες
μέ τά σακάκια στούς ὤμους
καί τίς σημαῖες τοῦ νόστου

Δέν φτάνουν ποτέ

Ὅλα τά παράθυρα
ἀνοίγουν σέ κείνη τή μνήμη
Στό σκυλί πού γαυγίζει στίς φλέβες μου

Στέκονται οἱ πλαγιές μακριά
καί τό πράσινο πού ἀγαπήσαμε

Τ' ἀγρίμι

Θά κολυμπήσω πάλι
στό γαλάζιο πού μᾶς χωρίζει

Δίχως φόβο

Λογαριάζω νά σηκώσω
τό σεντόνι τῆς θάλασσας
νά δῶ ὡς ποῦ φτάνει

Κάποτε μέ βύθιζε τό κύμα
κι ἐκεῖ στό βυθό στοχαζόμουν

Κλειδωμένα κι ἄγνωστα ὅλα

Ξέρω ὁ φονιάς δέν ἀφήνει σημάδια
Ξέρω ἐπίσης τό θήραμα

Λοιπόν ὁ λύκος πού ζοῦσε μέσα μου
πέθανε
Φτερουγίζει ἕνα ἐλαφάκι στό στήθος μου
στό φῶς καί στό πράσινο

Εἶναι εὐκολότερα τώρα ὅλα γιά τά σκυλιά σας

Ὁ ἀνθρακωρύχος πού ἐπιμένει

Κατασκηνώνω στή μνήμη μου
βαθαίνοντας ὡς τῶν χειρῶν τ' ἀποτύπωμα

Γλιστράει ἡ σαρκοφάγος τοῦ χρόνου
μέ τίς φωτογραφίες
καί τούς συντηρητές νά ξεπηδοῦν ἀπό παντοῦ

Κυνηγός λοιπόν μέ ροῦχα ἢ χωρίς
Ἄπληστος
Γεμάτος ὄνειρα
ἀνάμεσα σέ σένα π' ἀγάπησα καί στό θάνατο

Διάφανος ὡς τόν κρυφό μου βυθό

Κοίταξε
δίχως φτερά καί πετῶ
Δίχως κλειδιά καί σέ σκάβω

Στέκεις μέ τό κορμί σου γλωρό
μέ τή γύρη στά κορφα σου τά μέλη
Μέ τά μάτια τ' ἀποχαιρετισμοῦ
ξέροντας πῶς τά τσίνορά σου
σφαλίζουν τή φυλακή μου

Τελετή

Στόλισαν τό κλωνάρι κορδέλες
Χόρεψαν
Ἔπεσαν κι οἱ δύο τους στό χῶμα

Ἔνας θόρυβος ἀπό φτερά
τούς σηκώνει μέσα σέ χρώματα καί σέ ξέφτια

Στά χέρια τους λίγο γαλάζιο
κι ἓνα κομμάτι φεγγάρι

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Στά ὄνειρα μικραίνουν οἱ ἀποστάσεις

Ἐψώνεσαι δέντρο γυμνό
λυγίζοντας πάν' ἀπ' τοὺς φράχτες
Μέ τίς ἐφημερίδες στίς τσέπες
καί τὰ χέρια σου περασμένα πίσω
λίγο κάτω ἀπ' τήν πλάτη.

Νήπιος

Ξενητεύεσαι
Ἄνοίγεις μιά πόρτα
καί θγαίνεις στά σύννεφα

Φοβάσαι ψηλά·
βουβαίνεσαι
Ξετυλίγεις ἓνα κουβάρι
καί κατεβαίνεις

Στή φωνή σου ἀνοίγουν ἀργά
τυφλά παράθυρα
καί πόρτες σ' ἀκατοίκητα σπίτια

Βουλιάζουν ὅλα στό φῶς
καί ξυπνᾶς

Τό δίλημμα ὡς μάθημα ψυχιατρικῆς

Εὐλόγως
ἐξέρχεται ὁ μῦς τῆς φωλεᾶς του
Ἰδού μία φράσις

Ἡ δέ γαλῆ ἀπουσιάζει, μία δευτέρα

Ὁ μῦς κινεῖται ὡς εἰς κατάστασιν
παρούσης τῆς γαλῆς

Ἐπαναλήψεις τοῦ πειράματος
ἀποδεικνύουν τὴν αὐτὴν τοῦ μύος συμπεριφορὰν

Τί θά προτεῖνατε ὡς ἐκ τούτου;

Λάβατε ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτιάσεις τοῦ μύος
Ἔχετε ἐπίσης κατὰ νοῦν ὅτι
ἢ γαστήρ ἢ γεννήσασα τὴν γαλῆν
εἶναι εἰσέτι γόνιμος

Τό αἶμα τοῦ κόσμου

Φιλοξενεῖσαι καί τό ξέρεις
Ὅμως κάποτε ὅλα τελειώνουν

Ὅνειρεύεσαι ὥστόσο, ἐπιμένεις

Μέ ποιὰ κλειδιά ἀνοίγεις τίς πόρτες
καί ποῦ;

Τά θέλω ὅλα

Νά ταξιδέψω
στούς βυθοῦς μέ τά φύκια
στίς κοιλάδες τίς σκοτεινές
Στόν αέρα τόν σαλιωμένο πού μέ τυλίγει

Γιατί ξέρω
χῶμα θά γίνω καί φῶς
Δωρεά στόν κόσμο πού μένει

Ἡ ἔννοια τοῦ εἴδους

Φεύγουν οἱ νεκροί
γιά νύχτες καλύτερες

Τόποι ἄδειοι
δίχως νά σέ ξομολογοῦν
Μόνο ποτάμια πού δέ ρωτοῦν
κυλώντας ἄργά κατά τή θάλασσα

Ρίξτε με σέ τοῦτο τό χῶμα·
στό ἄλώνι τοῦ καλοκαιριοῦ γυμνό
Στοῦ νεροῦ τό τραγούδι μέ τήν παλίρροια

Γιατί εἶναι θλιβερή ἡ ζωή μας
γιά νά ᾽ναι ψεύτικη
κι ὁμορφη πολύ
γιά νά ᾽ναι ἀληθινή

Ἡ ζωή πού μᾶς διαφθείρει
καί τή θέλουμε

Τῶν κυπαρισσιῶν

Τίς νύχτες
μαζεύονται σεπτὰ κυπαρίσσια
μπαίνουν στήν ἐκκλησιά

Μέ τό πρώτο φῶς
ὑψώνονται χλωρά κεριά στόν οὐρανό

Καί γύρω ὁ τόπος μανουάλι
μέ χορτάρια καί σκάμματα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ἐνάμεσα σέ δύο καλοκαίρια

Τοῦ ἔγνεψε μέ τά δάχτυλα
καί κατέβασε τό χέρι του δύσκολα
Φύτρωσε σιωπή

Πλησίασε, ἔσκυψε ὡς τά χεῖλη του

Συχώρεσέ με τοῦ εἶπε
Θ' ἀργήσεις, δέ θά μέ ξαναβρεῖς
Λιγοστεύει ἡ μνήμη μου καί φοβᾶμαι

Φιληθήκανε

Τόν κοίταξε πάλι
φύγαμε

Ἐνας λιγνός ἀργός ἴσκιος
κατέβαινε τά σπαρτά
μέ τό ραβδί του στό χέρι
Χάθηκε τό καπέλο του πίσω ἀπ' τό λόφο

Τό καλοκαίρι γυρίσαμε
Βρήκαμε τό ραβδί του μέσ στά χορτάρια

Μνήμης καί λήθης σημαντικά

Βουλιάζει ή μνήμη μέ τά χρόνια

Όμως ή φωνή πού αγάπησες
πού σχεδόν δέν τήν άκούς
σέ ταξιδεύει

Πονοῦν οί ρίζες μου
τρέχουν αίμα καί γάλα

Πίνει ό χρόνος, χορταίνει

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ἄνευ ὄρων

Ἐστησε τὴν πόλη
καὶ σὲ μιά ἄκρη τὸ σπίτι του
Ἦσυχα ὅλα, νεκρικά

Γεμίζουν οἱ τσέπες
οἱ σκοτεινές τοῦ κορμιοῦ του
Βγάζει τὰ ροῦχα του
γυρίζει μέ δύναμη πάνω στά τζάμια

Δέν μπόρεσα εἶπε στούς γιατρούς.
Σήκωσε τὰ μάτια του
εἶδε ἄνα σύννεφο στό παραθύρι
Τίς ἀκακίες πού λυγοῦσαν στά γόνατα
μέ τόν ἄνεμο

Λίγο λίγο γίνονταν ὅλα γνώριμα πάλι

Μικρή ἀσήμαντη διαδρομή

Θροϊζουν τῶν φύλλων τ' ἀγάλματα
ὥσπου πέφτουν
μέ τήν πρώτη βροχή
Περνοῦν τήν αὐλή
καί στρίβουν κίτρινα μέσα στά ρεῖθρα
σέροντας τό ξόδι τοῦ καλοκαιριοῦ
Χάνονται στίς σβάρνες τῶν ὑπονόμων
ταξιδεύουν ὡς τή θάλασσα

Χειμωνιάζει

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Οἱ ρίζες βαθαίνουν ἄλλοῦ

Ἐο πατέρας δούλευε χρόνια τά ξύλα
Ἐδυνατίζε
Ἐγινε φωνή

Ἐταν πολλά τά θραύσματα
καί δέ φυλάχτηκα
Δέν μπόρεσα μοῦ ἔλεγε

Πιστεύαμε τότε
Τρέχαμε μέ τόν ἄνεμο·
ὥσπου μάθαμε
πώς τίς πύλες τῶν ἀρχόντων χτυποῦν οἱ λαοί
καί τίς ἐσώθυρες οἱ μεταπράτες

Νά ξέρεις
καβάλα στό σύννεφο νικιέσαι εὐκολότερα
Ἐντέχει
ὅποιος ἄντέχει γυμνός
καί πατάει στό χῶμα

Τόν ἄκουγα πολύ
καί γιά τά ξύλα ἔμαθα λίγα

Μετασχηματισμοί

Περνάει άργά τό νησί
σου χαράζει τά μάτια

Σέ κοιμίζει ό πόνος
μ' ένα μαύρο πανί
πού άπλώνουν μικρά φτερωτά

Ύστερα φύκια χορεύοντας
καί θεοί θαλασσινοί

Γυμνές παραλίες
καί τά κορμιά όσων άγαπήσαμε

Τούς πλένουμε, τούς ντύνουμε στά λευκά
Τούς σηκώνουμε
νά κάνουν πανιά μέ τόν άνεμο

Τρέχει τό φώς
στά χορτάρια τά νοτισμένα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ἡ νύχτα

Ἐμεῖς πεθαίνουμε
πρὶν μᾶς ἀγγίξει τὸ μαῦρο φτερό του·
στὶς πολιτεῖες τῆς ὁμίχλης
μέ τις παλιές προφητεῖες
γιά παραδείσους

Τώρα γιορτάζουν τὰ ἐπινίκια
τὰ χτεσινὰ φυλλοβόλα

Χρυσομανεῖς
δειλοί καὶ χτενισμένοι
Ραγισμένοι
καθὼς ἢ ἄμμος
πού τὴν ὑπονομεύει τὸ νερό

Τὸ μηδέν καὶ τὸ θαῦμα

Περνάει ὁ καιρός
καὶ τὰ κορμιά μας λυγίζουν ἐρωτηματικά

Θροῖζουν

Σχήματα πού παίρνει τό κορμί σου

Πέτρες καί θάλασσα
καί τό φῶς σαβανώνοντας

Τ' ἀποτυπώματα τῶν μηρῶν σου
μές στό γαλάζιο
κι οἱ σκάλες βουλιαγμένες στό χρόνο

Ἐντίκρυ τό καράβι μέ τά κυπαρίσσια
ταξιδεύοντας τούς αἰῶνες
στόν ἴδιο γιαλό

Σ' ἀκολουθῶ
μέσα ἀπό διαδρόμους
καί αἶθουσες ἄδειες

Σέ τόσο εὐκολους κήπους
καί χάνεσαι

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ἔωθεν

Περνοῦν καρὰδια πρωινὰ
Σκοῦνες τρικάρτες στή θάλασσα
καί στό μετάξι τῆς αὐγῆς

Χαράζει ὁ κόσμος στά πόδια σου

Βγαίνεις καί ποτίζεις μέ κεῖνο τό τίτι
ἀκούγοντας τό νερό στά χορτάρια

Ἔστερα περνοῦν οἱ γριές
λιτανεύοντας τά μαῦρα τους
μέ δύο στάχια στά χέρια
καί τούς αἰῶνες φορτωμένους στήν πλάτη

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Νυχτώνει

Λάμπουν οί μάνες στό φῶς
καμαρώνοντας·
καί τά παιδιά
κρατώντας μύλους στά χέρια καί ζαχαρωτά
Μικρά χρωματιστά νησιά
προσπαθώντας χαρές αὐτοσχέδιες

Περνάει ὁ νυχτερινός ἀναβάτης
μέ τά φανάρια του σθηστά·
ὥσπου χάνονται πίσω του οί μορφές
μές στό σκοτάδι

Μιά ἄσπρη κορδέλα ἐπιμένει
γράφοντας κύκλους
καί σχήματα φωτός

Χάνοντας τά κλειδιά

Φεύγεις πάλι για τά λιμάνια σου
μέ ένθύμια εϋκολα από μέρες λαμπρές

Κεῖνο τό γυμνό κορμί
νά θγαίνει πίσω από τά δέντρα
νά λυγάει σάν τόξο
νά χύνεται στή θάλασσα
χωρίς χαλινάρι
Νά σέ τυλίγουν γαλάζιες φόδρες νερό
νά πέφτει ἀρμύρα στά μάτια σου
καί ἥλιοι πολλοί

Κρεμάει ὁ καιρός ἓνα γκριζο
καί σύ ἀσβεστώνεις τόν τόπο πού διάλεξες
οὐρλιάζοντας δίχως ν' ἀκούγεται

Φοβάσαι τό φόβο

Ὅμως ἔρχονται ἀκόμη νύχτες γλυκιές
μέ λουλούδια βεγγαλικά
στά σκοῦρα λινά τους φορέματα
κουβαλώντας μύρα καί βάλαμο

Σέ βοηθοῦν νά χαράξεις τό μνημα σου

Ὁ ἀέρας στήνει τήν ἄρπα του
τή χορταρένια

Συλλαβίζοντας μέ τόν άνεμο

Όλα μέ ταξιδεύουν

Δέν ψάχνω για λέξεις
Αυτό τό διάφανο τίποτα κοιτάζω
καί τόν ήλιο μέσ στά μαλλιά σου
Τ' άλλα πού ήθελα νά σου γράψω
τά πήρε τό κύμα
σ' ένα σημείωμα λευκό
Τό τελευταίο στά χέρια μου

Τόσο πολύ τοῦ βυθοῦ
χάνομαι κάθε πού βγαίνω ψηλά

Στέκομαι άδειος, σάν κάτι πού φύτρωσε
καί μόνον ό άνεμος τό παρηγορεῖ

Τῶν ὀνείρων

Γυρνᾶς στό δωμάτιο σκοτεινή
Χωρίς περιγράμματα

Μιά χαραμάδα σέ τραβάει στό φῶς·
σέ κόβει στά δύο

Ἔρχομαι πίσω σου
Σ' ἀγγίζω
Γυρίζεις πάνινη κούκλα
μέ τά σωθικά σου χυμένα

Σακιά καί κουρέλια
μετάξια παλιά
καί νήματα κόκκινα

Ράβω τά πέπλα σου
σέ τυλίγω

Ἄνοίγει τό πάτωμα
καί βουλιάζεις στή λίμνη ἀργά
Βαθαίνεις ὡς τοῦ θυθοῦ τά φεγγάρια

Γελᾶς καί ξυπνῶ

Τό καλοκαίρι πέρασε

Ντύθηκες τόσους χωρισμούς
ώσπου απόχτησες φλοιό·
κρύβεσαι

Ποιά θάλασσα σέ ταξιδεύει
ποιά σιωπή
Τίνος τραγουδάς ώσπου νυστάζεις

Κατεβαίνουν τούς τοίχους τά όνειρά σου
τυλίγονται γύρω μου
καί μέ πνίγουν

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ψάχνοντας μιάν ιδέα νά ντυθῶ

Δέν ἔχω τίποτα νά σ' ἀφήσω
Μιά λάμψη μόνο
νά φτερουγίζει μέσ στίς παλάμες σου

Κοιμοῦνται στό χῶμα τά κόκκαλα
κλέβοντας τό φῶς πού σέ σμιλεύει τά καλοκαίρια

Μοῦ φτάνει
νά γυρίζω νά φιλῶ τό μικρό σου δαχτυλάκι
καί να φεύγω
καθώς τραδιέται τό νερό
πάν' ἀπ' τό βράχο
κι ἔρχεται πάλι
κι ὅλο φοβᾶσαι τήν ἐπιστροφή

Ἔχω μιά θάλασσα μέσα μου πού φοβᾶμαι
καί λέξεις
Μελίσσι πού τραγουδάει καί πού φοβᾶμαι
καθώς τό πελώριο λάμδα τῆς λησμονιᾶς
ἀνοίγει στόν οὐρανό ταξιδεύοντας

Τό πανηγύρι

Κάθε σου κίνηση
γέννα και θάνατος

Μέ τόν κυνηγό τόν άγνωστο πλάι σου

Ώσπου κάποτε πέφτει τό σῶμα σου βαρύ
μ' ὄλο τό φῶς πού 'κλεισε μέσα του

Ἡ κοίτη σου με χορτάρια και πέτρες
και τῶν πνιγμένων τούς μύθους

Τόση σίξη
τόσα πυκνώματα φόβου
ξετυλίγονται ὄλα

Νοστεῖς
μ' ἓνα χαμογελο πένθους
ξέροντας τώρα πῶς τό θάρρος
εἶναι τό πιό ἀσήμαντο προσόν τοῦ θηριοδαστῆ

Ο νάρκισσος*

Με τό δάχτυλό του
ἀγγίζει τό δάχτυλό του
στόν καθρέφτη

* Νάρκισσοι εἶναι
χαρισματικά ὑδρόβια
πού πνίγονται στό βυθό τοῦ καθρέφτη

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Στοιχειά ἐλαστικότητας

Πρός τά ποῦ δείχνουν οἱ δεῖχτες;

“Ολα στά ζάρια
καί σύ ἀπό κλαδί σέ κλαδί

Εὐκόλη ἢ σάρκα
καί οἱ κυνηγοί μέ ροῦχα ζεστά
καί ντουφέκια γεμάτα

Σ’ ἀκολουθοῦν σκέψεις πού σκότωσες

Χάνεσαι σέ φλέβες σκοτεινές
μέ τόν ὑδραυλικό
νά ρυθμίζει ἐπαναλήψεις
τύψεις καί συναλλαγές

“Ωσπου οὐρλιάζει ὁ λύκος μέσα σου

Οἱ κυνηγοί
ἴσως ἦταν ἡ λύση

Κατάδυση

Τό σπίτι·
οί πρώτες σου λέξεις

Δέν τό κατοικῶ πιά

Μέ κατοικοῦν γαλάζια νερά
πού μέ σκάβουν

Ἄρκει ἕνας καθρέφτης
νά σέ γεράσει μέ μιᾶς

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Λάμψη

Περνάς
καί ξυπνάει ή βαθειά μου πληγή·
ξεπηδοῦν μέταλλα ματωμένα

Μέ τυλίγεις στόν ιστό σου, νωχελικά
Μέ σαλιώνεις
Μέ νοσηλεύεις μέ τή φωνή σου χαμηλή

Τά λείψανα σπαρμένα
πάνω στά σκάμματα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Κάτω από τόν ἥλιο

Σέ σκιάζουν οἱ λέξεις
πού ώριμάζουν σύννεφα μέσα σου μαῦρα
Παντοῦ καί πουθενά
Σ' ἐξοντώνουν τά μυστικά
Σκάλες, καθρέφτες, βυθοί

Ὅλα σέ διεκδικοῦν

Φυσάει ὁ ἀέρας
καί σέρνει παράξενα μύρα

Ἄνοίγεις τίς πόρτες
καί γλιστροῦν οἱ αἰῶνες
μέσα ἀπό ἀλέες ἀρμονικές
καί τόν ἥλιο πού σχεδιάζει

Στάζει τό φῶς

Πλημμυρίζουν τ' ἀσήμαντα
κι ὅ,τι φύλαγα στίς ταίπες μου
χάνεται

Χωρίς τά κουπιά τῶν καιρῶν

Κρατᾶς μιά πέτρα
καί χαράζεις τήν ἄμμο
Ὅνόματα ξεφτισμένα

Μετροᾶς

Θά τά κρατήσω ὅλα φωνάζεις
Ἄρμύρα καί θαλασσόχορτο
καί πέτρες μεγάλες στό στήθος μου

Νά ξέρεις
καβάλα στή μνήμη
βαραίνει τ' ἄλογο

Ὅστερα δέν ἔχεις
παρά νά τό σκοτώσεις

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Γιατί

Πόσο βελούδο χρειάστηκες
νά τυλίξεις τή θλίψη σου
Τόσα μαύρα λουλούδια
πού φύτρωσαν μέσα σου

Ἄνοιγεις τά φτερά σου
νά μοιραστεῖς σέ τοῦτα τά χαλάσματα
Στούς δρόμους τούς ἄδειους
καί στά μάτια τοῦ ζητιάνου

Λάμπεις θαῦμα μικρό·
χῶμα καί δάκρυα

Ποῦ νά σκάψω τόν ἄνεμο νά σέ κρύψω;

Νά μάθεις στό φόβο, στόν πόνο
Νά μάθεις·
ὅπως ὁ μύλος μαζεύει σοφά
τό νερό καί τόν ἄνεμο

Νά γίνεις κορίτσι
νά θγεῖς

Στό βυθό

Τήν ξέρω τή μοίρα μου εἶπε
Σκεπάστηκε ὡς τό λαιμό

Δέν μπορῶ τά πόδια μου γυμνά·
μέ βασανίζουν ἀπό παιδί

Μπῆκε γαλάζια ἡ θάλασσα, ἀθόρυβη

Λευκές φυσαλίδες ἡ ἀνάσα του
χάθηκε ἀνεβαίνοντας
Πάλευε ἕνα του ὄνειρο
ἀλλάζοντας χρώματα καί χρώματα
μέσ στό νερό

Ὡσπου γέμισε τό ὄμματιο μέ φύκια
καί νήματα κόκκινα

Ἡ κοίτη

Ξυπνῶ
καί γεμίζει χόματα
τό δωμάτιο

Τό δωμάτιο

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Τό χιόνι

Ξέρω τίνος εἶν' αὐτά
Σπαράγματα
καί τῶν καιρῶν ἄγνωστοι ἐπιβάτες
Μόλις ἐξέχουν
ἀπό τά σάβανα τά καθημερινά

Σκάβει ὁ ἄνεμος
καί ἀρθρώνονται ὅλα
Τά χταπόδια τῶν δρόμων
καί τό φεγγάρι τοῦ χειμῶνα
Ξεμακραίνουν πίσω μου
μέ σημάδια

Ὅπως καί νά γυρίσω τίς νύχτες
κρυώνω

Μέ τή γύρη στά μέλη

Σπάρθηκα μέσα σου
καί δέ βλάστησες
Δέν λέω τίποτα γι' αυτό

Περνοῦν τά χρόνια
κι ἀπλώνεσαι λίμνη
Μέ σκάβεις
Χαράζεις ρωγμές·
πληγές σθηστές πάνω στά χείλη μου

Τό πῆρες τό στοίχημα

Μ' ἔμαθες καί φοβᾶμαι
Σάν τόν κλέφτη
πού θυμᾶται τή ζεστασιά τοῦ κορμιοῦ
πού κάποτε ἔκλεψε
κι ἀκόμη φοβᾶται

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Μ' ένα καλάμι

Σέ μιά καρέκλα
γράφοντας σχήματα σκόνης στά μπράτσα της

Προσδοκώντας τό θαῦμα
συγγενεύουν τά μάτια τοῦ κόσμου
Γαλάζιες καί μαῦρες λίμνες σιωπῆς

Βρέχει
ὥσπου σκουριάζουν ὅλα μονομιᾶς

Ἐνα χαμηλό φῶς βαθαίνει
γράφοντας τά μέλη σου στό σεντόνι

Λουφάζει ἡ νύχτα ἀδιάστατη

Ὁ ἄγγελος στίς φυλλωσιές
χωρίς περιγραμματα

Τό φεγγάρι ἄσπρο φτερό στόν ὦμο του

Θάλασσα ιδιωτική

Στά νερά και στά φύλλα·
ὡς τήν ἄκρη

Τό κατάρτι τῆς νιότης μας βούλιαξε

Τί ἔγιναν κεῖνα τά ὄνειρα
καί τά λάβαρα πού σηκώσαμε
Τά δάση πού κάηκαν
λιτανεύουν τίς στάχτες τους μέ τόν ἄνεμο

Πλαγιάζει τώρα ἤσυχα ἢ βροχή

Κι ὅμως περνάει ὁ κόσμος πάν' ἀπ' τή θάλασσα
Γέλια καί χρώματα
καί πανιά ὑψωμένα

Ἀνατολικά πάλι
σέ μιά θάλασσα πού δέν ἀλλάζει
πού δέν ἐλπίζεις
κι ὅμως ἐπιμένεις

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ἀναπόφευκτα

Ὅ,τι θελήσεις

Τά στίλβοντα χρόνια
πάνω σέ ράγιες χρυσοῦ
Τόν αἰώνα πού φτάνει
μέ τίς φλέβες τοῦ κεραυνοῦ
στά μαῦρα γυαλιά του

Τόσες νύχτες·
τόση μέθη νά ὑψωθοῦν δάση
ἠλεκτροφόρα

Μαθημένος νά πατῶ στό χορτάρι
θά ζητήσω ἕνα δρομάκι, ἀπλά νά γυρίζω
δίχως νά ἐνοχλῶ
Ἐνα τραπέζι κάπου στήν παραλία

Μέ τρομάζουν ὅλα τοῦτα
κι ὕστερα δέν τά καταλαβαίνω
Ἄλλωστε ὅσοι δέν εἶναι μέ τίς μηχανές
δέν ἔχουν σίγουρα δίκιο

Τί θά κάνεις τώρα μέ τή σιωπή

Ξεγελιέσαι
καί μέ τά χρόνια
τό γκρίζο καταπίνει τό πράσινο·
ἀναπόφευκτα

Ἄς θριαμβεύει τό κορμί σου ζεστό

Χάνεις τόν καιρό σου κλείνοντας πόρτες
καί φῶτα

Ἡ θάλασσα ἀκούγεται ὡς ἐδῶ

Δέξου ἐπιτέλους τό ἀπροσδόκητο
Δέν εἶναι δύσκολο νά χάσεις τό τρένο
ἀπό λεπτομέρειες

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ὁ κηπουρός καί ἡ μικρή μηλιά

Πῶς νά ξεριζώσω τό δέντρο
πού θέριεψε μέσα μου

Ποιός θά σβήσει τούς ἴσκιους;
Μαῦρα πανιά
πού κυλοῦν ἀργά μέσα στίς φλέβες μου

Κι ὄλο γυρνᾶς
κι ὄλο μεθᾶς
κι ὄλοένα σωπαίνεις

Τό πρῶτο ἀστέρι
ἀδειάζει ὄλη τή νύχτα
ἐπάνω μου

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Τραγουδάει ὁ χρόνος στὰ μάρμαρα καί τὰ φθείρει

Μέ γύμνωσες
σάν τὰ σπίτια τὰ ἄδεια
μέ τὰ σημάδια στούς τοίχους
καί κείνον τόν ἴσκιο
πού πάει κι ἔρχεται στὰ δωμάτια

Γυρίζω πίσω στὰ χαλάσματα
μέ τοῦ κρασιοῦ τ' ἀντικλείδια
καί τήν τέχνη τοῦ διαρρήκτη
Ἄσημαντος, μιλώντας γιά θώρακες
καί μηχανισμούς ἀντοχῆς

Πόσο εὐκόλα περνάει τώρα ὁ θάνατος
Ἄπό τίς γρατζουνιές

Φανός θυέλλης

Γυμνή
μέ τά δειλινά φτερά σου
ὥς τά σύννεφα
Μέ τό ἀπόσταγμα τοῦ κενοῦ
γύρω στά δόντια

Πλησιάζεις μέ κείνες
τίς ἀρχαῖες κινήσεις·
μέ τό σάλιο στά χείλη

Γονατίζεις
Σηκώνεις τή φλούδα τῆς θάλασσας
μετρᾶς

Πόσα ναύγια;

Κλειδώνεις τήν ἐπιφάνεια
μέ τό γαλάζιο
καί πετᾶς τά κλειδιά

Σκάβει ἡ βροχή
μέ τό φανάρι τῆς τό νοτισμένο

Τό παιχνίδι τῶν μικρῶν κυνηγῶν

Θυμᾶμαι τό τραπέζι στήν πλατεία
κι ἐκείνους π' ἀνέβαιναν πάνω
Ταξιδεύει ἀκόμη ἡ φωνή τους

Ποιός θά σβήσει τούτη τή μνήμη;

Ποιός θά μιλήσει γιά κείνο τό αἷμα
Γιά τά σφαγεῖα πού στήνονταν μέ τό χάραμα
γιά τά παιδιά πού κουβαλοῦσαν παιδιά νά τά θάψουν

Οὔτ' ἓνας θαρραλέος Ἰούδας

Ἔρχονται ἀκόμη αὐτοί
καί παίζουν κρυφτό μέσ στόν ὕπνο
Οὔριοι πάντα
μέ τά σκυλιὰ τους γαυγίζοντας

Σ' ἔπιασα Πέτρο, σ' ἔπιασα Γιάννη, σ' ἔπιασα Νίκη

Ἡ ἄλλη φωτογραφία

Μεγαλώνουν ὅλα στή σιωπή
ὅπως τὰ πράγματα τοῦ βυθοῦ πλησιάζοντας

Ἐσύ καί γύρω κομμάτια

Σώματα καί πρόσωπα μισά
Ἔμοι γυμνοί
χέρια πού δένονται γύρω σου,

χαμόγελα λίγο πρίν σθήσουν

Τί τ' ἀκολουθεῖ τὰ χαμόγελα;

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Τό φεγγάρι τοῦ χειμῶνα

Βγαίνει τίς νύχτες
καί φέγγει
μ' ἓνα φανάρι νοτισμένο

Λιτανεύει
στίς παροικίες τῶν ξεχασμένων

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τά πάθη	9
Φάκελος άθωότητας	10
Του έρασιτέχνη ίσορροπιστή	11
Τ' άγρίμι	12
Ο άνθρακωρύχος πού έπιμένει	13
Τελετή	14
Στά όνειρα μικραίνουν οί αποστάσεις	15
Τό δίλημμα ώς μάθημα ψυχιατρικής	16
Τό αίμα του κόσμου	17
Η έννοια του είδους	18
Τών κυπαρισσιών	19
Ανάμεσα σέ δύο καλοκαίρια	20
Μνήμης και λήθης σημαντικά	21
Ανευ όρων	22
Μικρή άσήμαντη διαδρομή	23
Οί ρίζες βαθαίνουν άλλου	24
Μετασχηματισμοί	25
Η νύχτα	26
Σχήματα πού παίρνει τό κορμί σου	27
Όσόσο ή άνοιξη έξακολουθεί	28
Εωθεν	29
Νυχτώνει	30
Χάνοντας τά κλειδιά	31
Συλλαβίζοντας με τόν άνεμο	32
Τών όγείρων	33
Τό καλοκαίρι πέρασε	34
Ψάχνοντας μιάν ιδέα νά ντυθώ	35
Τό πανηγύρι	36
Ο νάρκισσος	37
Στοιχεΐα έλαστικότητας	38
Κατάδυση	39
Λάμψη	40

Κάτω ἀπό τόν ἥλιο	41
Χωρίς τά κουπιά τῶν καιρῶν	42
Γιατί	43
Στό βυθό	44
Ἡ κοίτη	45
Τό χιόνι	46
Μέ τή γύρη στά μέλη	47
Μ' ἓνα καλάμι	48
Θάλασσα ἰδιωτική	49
Ἀναπόφευκτα	50
Τί θά κάνεις τώρα μέ τή σιωπή	51
Κάποτε θ' ἀκούσεις καλύτερα	52
Ὁ κηπουρός καί ἡ μικρή μηλιά	53
Τραγουδάει ὁ χρόνος στά μάρμαρα καί τά φθείρει	54
Φανός θυέλλης	55
Τό παιχνίδι τῶν μικρῶν κυνηγῶν	56
Ἡ ἄλλη φωτογραφία	57
Τό φεγγάρι τοῦ χειμῶνα	58

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Ἡ ποιητική συλλογή
τοῦ Πάνου Κυπαρίσση
«Ἡ Ἄλλη Φωτογραφία»
στοιχειοθετήθηκε ἀπό τόν Ντίμη Καρρά
τυπώθηκε ἀπό τόν Π. Χριστοδούλου
σέ χαρτί Chatois 100 γρ. καί βιβλιοδετήθηκε
ἀπό τόν Ν. Λινάρδο, τόν Νοέμβριο τοῦ 1990
γιά λογαριασμό τῶν ἐκδόσεων
ΡΟΠΤΡΟΝ

Ἐπιμέλεια ἐκδοσης - Τυπογραφικές διορθώσεις
Ἡλίας Καφάογλου

Καλλιτεχνική Ἐπιμέλεια
Νίκος Ἀμπλιανίτης

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

